

2.2 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Την περιγραφή και κριτική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης της ΠΔΜ που προηγήθηκε, μέσω προσδιορισμού βασικών προβλημάτων, αναγκών και προτάσεων, ακολουθεί η αξιολόγηση της κατάστασης και ο εντοπισμός των Κρίσιμων Ζητημάτων Ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα ανάπτυξης. Η καταγραφή των Αδυναμιών, Δυνατοτήτων, Ευκαιριών και Απειλών-Περιορισμών επιλέχθηκε να γίνει βάσει των Θεματικών Στόχων της Στρατηγικής “Ευρώπη 2020”, για λόγους πληρότητας και συμβατότητας με την ακολουθούμενη στο ΕΠ διάρθρωση, λαμβάνοντας υπόψη και συνεκτιμώντας τις αρμοδιότητες της Περιφέρειας, τα ιδιαίτερα γνωρίσματα και τις ανάγκες της, τις κατευθύνσεις της Περιφερειακής Αρχής και τις προτεραιότητες που αποτυπώνονται στο προεκλογικό της πρόγραμμα, τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες.

2.2.1 Δυνατά σημεία, αδύνατα σημεία, ευκαιρίες και απειλές για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην περίοδο 2015-2019

Σε αυτήν την ενότητα πραγματοποιείται μία SWOT ανάλυση για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εντοπίζονται δηλαδή τα δυνατά σημεία, τα αδύνατα σημεία, οι ευκαιρίες και οι απειλές εν όψει της νέας περιόδου 2015-2019. Η τεχνική ανάλυσης SWOT (Ισχυρά Σημεία - Αδυναμίες - Ευκαιρίες - Απειλές) συνίσταται στην καταγραφή των ευκαιριών και απειλών που συνδέονται με το εξωτερικό περιβάλλον της ΠΔΜ, σε συνδυασμό με τα εσωτερικά ισχυρά σημεία και τις αδυναμίες της. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, τα στοιχεία που προέκυψαν αξιολογήθηκαν και συνδυάστηκαν μεταξύ τους και, με γνώμονα τις προτεραιότητες της ΠΔΜ, επισημάνθηκαν οι κυριότεροι Στρατηγικοί Προβληματισμοί και προσδιορίστηκαν οι βασικοί Άξονες Στρατηγικών Επιλογών, όπως αναλυτικά εκτίθενται στις επόμενες ενότητες.

Όπως προαναφέρθηκε, δεδομένου ότι έχουν προσδιοριστεί οι έντεκα (11) Θεματικοί Στόχοι της Στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020», η ανάλυση προσδιορίζεται με τη βοήθεια της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής και του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας 2014~2020, λαμβάνοντας υπόψη ότι το τελευταίο έχει προσφάτως συζητηθεί, αξιολογηθεί και εγκριθεί.

Σημειώνεται ότι ο σχεδιασμός του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος για την προγραμματική περίοδο 2014~2020 ολοκληρώθηκε πρόσφατα με τη συμμετοχή των

φορέων της Δυτικής Μακεδονίας⁴⁸ και την υποστήριξη των παρακάτω Θεματικών Ομάδων Σχεδιασμού που συμμετείχαν:

- ΘΟΣ 1: Ανταγωνιστική- Καινοτόμος- Εξωστρεφής Επιχειρηματικότητα (23 μέλη)
- ΘΟΣ 2: Ανάπτυξη Ανταγωνιστικού Αγροτικού Χώρου (21 μέλη)
- ΘΟΣ 3: Αξιοποίηση πολιτιστικών και τουριστικών πόρων (25 μέλη)
- ΘΟΣ 4: Ανάπτυξη Βιώσιμων Μεταφορών (17 μέλη)
- ΘΟΣ 5: Προώθηση Απασχόλησης (20 μέλη)
- ΘΟΣ 6: Ενίσχυση Εκπαίδευσης - Δια Βίου Μάθησης (21 μέλη)
- ΘΟΣ 7: Προώθηση Κοινωνικής Ένταξης (23 μέλη)
- ΘΟΣ 8: Προστασία - Ανάδειξη Περιβάλλοντος (27 μέλη)
- ΘΟΣ 9: Ανάδειξη σε Σύγχρονη Ενεργειακή Ευρωπαϊκή Περιφέρεια (24 μέλη)
- ΘΟΣ 10: Αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση (24 μέλη)

Η SWOT ανάλυση για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας παρατίθεται στον ακόλουθο **Πίνακα 47**:

---

⁴⁸ Εγκεκριμένο ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας [2014GR16M2OP006]

Πίνακας 47. S.W.O.T. ανάλυση για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας⁴⁹

1. Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Γεωγραφική θέση Περιφέρειας – κομβικό σημείο (εγγύτητας σε Θεσσαλονίκη, Ήπειρο & Δυτικά Βαλκάνια) και σημαντικά έργα υποδομής (Εγνατία Οδός - Κάθετοι άξονες κ.α.) που υπό συνθήκες θα μπορούσαν να την αναδείξουν ως Κέντρο Επιχειρηματικότητας/ Καινοτομίας στην ευρύτερη περιοχή.</p> <p>Δ2. Πρωτογενής τομέας με παραγωγή ποιοτικών προϊόντων που μπορεί να τροφοδοτεί αντίστοιχους κλάδους του δευτερογενούς.</p> <p>Δ3. Ενεργειακό κέντρο της χώρας & ισχυρή εξειδίκευση στην τεχνογνωσία των ενεργειακών δραστηριοτήτων.</p> <p>Δ4. Ιδιαιτερότητα της φυσικής (συνδυασμός ορεινών και υδάτινων όγκων), πολιτιστικής και πολιτισμικής κληρονομιάς.</p> <p>Δ5. Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στους τομείς της ενέργειας και της γουνοποιίας.</p> <p>Δ6. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ.</p> <p>Δ7. Μοναδικότητα στην εκτροφή γουνοφόρων ζώων</p> <p>Δ8. Σημαντική παραγωγή οσπριοειδών καθώς και προϊόντων με θετικό εμπορικό ισοζύγιο (κρασιά, φρούτα)</p> <p>Δ9. Λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των ΙΔΕΠ – ΚΤΕ.</p> <p>Δ10. Ικανοποιητικό δίκτυο τηλεπικοινωνιακών υποδομών.</p>	<p>A1. Γεωγραφική θέση σε γειτνίαση με χώρες των Δυτικών Βαλκανίων χαμηλών επιδόσεων σε ΕΤΑΚ, δεν έχει δημιουργήσει μέχρι στιγμής ισχυρές διασυνοριακές διασυνδέσεις, ενώ η Θεσσαλονίκη λειτουργεί σημειακά ως ανταγωνιστικός πόλος σε δράσεις ΕΤΑΚ.</p> <p>A2. Απουσία Περιφερειακής πολιτικής για την Ε&ΤΑ και την Καινοτομία.</p> <p>A3. Περιορισμένο εύρος κλαδικής εξειδίκευσης και μικρό μερίδιο προϊόντων τεχνολογικής έντασης ή έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας.</p> <p>A4. Περιορισμένη χωρική κλίμακα ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.</p> <p>A5. Τοπική οικονομία μη επαρκώς διασυνδεδεμένη με το σύστημα ενέργειας, στον τομέα της τεχνολογικής εξέλιξης των τοπικών επιχειρήσεων.</p> <p>A6. Χαμηλή εξειδίκευση και διασύνδεση με ακαδημαϊκά – ερευνητικά ιδρύματα που οδήγησαν τα προηγούμενα χρόνια σε χαμηλά ποσοστά ενσωμάτωσης τεχνολογικής καινοτομίας και αλλαγής των παραδοσιακών τρόπων παραγωγής.</p> <p>A7. Περιβαλλοντικά προβλήματα κύρια στις περιοχές της ενεργειακής παραγωγής (άξονας Κοζάνης - Πτολεμαΐδας - Φλώρινας) που επηρεάζουν αρνητικά λοιπούς τομείς της επιχειρηματικότητας.</p> <p>A8. Χαμηλή έως καθόλου διασύνδεση των τοπικών επιχειρήσεων σε δίκτυα για κοινή προώθηση αγροτικών προϊόντων και τουρισμού.</p> <p>A9. Ανεπαρκής προβολή και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου τουριστικού</p>

⁴⁹ SWOT ανάλυση για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2014-2020, Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

<p>Δ11. Εμπειρία από τη συμμετοχή φορέων της Περιφέρειας σε Προγράμματα με έμφαση στην Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία.</p>	<p>προϊόντος σε επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών που να αναδεικνύει την τοπική ιστορική φυσιογνωμία, τον φυσικό πλούτο και τα ποιοτικά προϊόντα της Περιφέρειας.</p> <p>A10. Πολύ χαμηλή ανάπτυξη εφαρμογών αξιοποίησης ΤΠΕ και καινοτομικών εφαρμογών.</p> <p>A11. Χαμηλό ενδιαφέρον για ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων - Πλήθος πολύ μικρών επιχειρήσεων με σαφή έλλειψη σύγχρονης αντίληψης σε ζητήματα διαχείρισης και νέων τεχνολογιών και απουσία εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού.</p> <p>A12. Χαμηλός βαθμός ένταξης ΤΠΕ και έρευνας στις επιχειρήσεις.</p> <p>A13. Χαμηλή διαδραστικότητα των δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας.</p> <p>A14. Μηδενική προσέλκυση επενδύσεων (κυρίως ξένων αλλά και εγχώριων – εκτός Περιφέρειας).</p> <p>A15. Ελλιπής χρηματοδότηση των δράσεων Ε&ΤΑ από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές κεφαλαίων</p>
<p>Ευκαιρίες</p>	<p>Κίνδυνοι (Απειλές)</p>
<p>E1. Η έμφαση στην υποστήριξη της Καινοτομίας από τις κατευθύνσεις του Ευρώπη 2020 και του ΣΕΣ 2014-2020.</p> <p>E2. Ο σχεδιασμός με τη συμμετοχή της επιχειρηματικής κοινότητας και η εφαρμογή της στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση.</p> <p>E3. Η ενίσχυση πολιτικών ένταξης στην παραγωγική διαδικασία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (πράσινη οικονομία με έμφαση στην αξιοποίηση των ΑΠΕ, κοινωνική οικονομία, αγροτική οικονομία υψηλής παραγωγικότητας και ποιότητας, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες κ.λπ.) στο πλαίσιο μετάβασης της περιοχής στη «μεταλιγνιτική περίοδο».</p>	<p>K1. Διατήρηση του δυσμενούς οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα την έλλειψη ενδιαφέροντος και την αδυναμία πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης δράσεων έρευνας και καινοτομίας από την επιχειρηματική κοινότητα.</p> <p>K2. Κίνδυνος μη επαρκούς ανταπόκρισης των θεσμικά εμπλεκόμενων στο συντονισμό και στην καθοδήγηση προς αξιοποίηση δράσεων ΕΤΑΚ, όπως οι δράσεις προηγούμενων ετών για τη δημιουργία δομών και υποδομών Καινοτομίας, Πόλων, διασύνδεσης της Επιχειρηματικότητας με την Καινοτομία και την Πανεπιστημιακή Κοινότητα.</p> <p>K3. Αδυναμία βελτίωσης των επιχειρηματικών διαδικασιών, λόγω περιορισμένης δυναμικής για εισαγωγή και εφαρμογή ΕΤΑΚ & ΤΠΕ στην παραγωγή.</p>

<p>E4. Η ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής που ανοίγει το δρόμο για την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας.</p> <p>E5. Η ανάδειξη και υποστήριξη των κλάδων με δυναμισμό με συγκεκριμένα σχέδια δράσης.</p> <p>E6. Διαρκής αύξηση της ζήτησης τουριστικού προϊόντος ποιότητας με βάση το φυσικό περιβάλλον, την τοπική παραγωγή και τον πολιτισμό που δύναται να οδηγήσει σε ανάδειξη και προώθηση ποιοτικών τουριστικών προϊόντων και διασύνδεση των ωφελειών με την τοπική παραγωγή του πρωτογενούς τομέα.</p> <p>E7. Οι δυνατότητες για επενδύσεις αξιοποίησης ενεργειακού πλούτου και τεχνογνωσίας.</p> <p>E8. Οι δυνατότητες για δημιουργία ανταγωνιστικών διεθνώς μονάδων τυποποίησης και μεταποίησης των τοπικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.</p> <p>E9. Τα υφιστάμενα δίκτυα συνεργασιών στο πλαίσιο υλοποίησης κοινοτικών προγραμμάτων με άλλες περιοχές και φορείς χωρών της Ε.Ε. που μπορεί να συμβάλλουν στην εισαγωγή και υιοθέτηση καλών πρακτικών ΕΤΑΚ.</p>	<p>K4. Χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, σε σχέση με το σύνολο της χώρας και συνεχιζόμενη αδυναμία καθετοποίησης παραγωγής και αποτελεσματικής προώθησης των τοπικών προϊόντων.</p> <p>K5. Διατήρηση της υψηλής και μακροχρόνιας ανεργίας και υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και ειδικά των επιστημόνων, που επιτείνει τις τάσεις φυγής από την περιοχή.</p> <p>K6. Φθίνουσα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, πορεία των βιομηχανικών δραστηριοτήτων.</p> <p>K7. Οι συνέπειες από τα κρίσιμα περιβαλλοντικά προβλήματα που μπορούν να συνεχίσουν να πλήττουν τον φυσικό πλούτο της περιοχής.</p> <p>K8. Εντεινόμενος ανταγωνισμός λόγω της σταδιακής άρσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο και αλλαγές στο παραγωγικό περιβάλλον του πρωτογενούς τομέα, λόγω της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.</p> <p>K9. Ανταγωνισμός από τα πλησιέστερα μεγάλα αστικά κέντρα (Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα) για το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας.</p> <p>K10. Διαφαινόμενη αύξηση ανταγωνισμού στον τουρισμό από τις γειτονικές περιοχές της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Αδριατικής και τις βαλκανικές χώρες, μέσω της ευρύτερης προβολής τους.</p>
2. Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Ανεπτυγμένο δίκτυο ευρυζωνικών υποδομών (μητροπολιτικά δίκτυα ΜΑΝs).</p> <p>Δ2. Ολοκλήρωση δράσεων ανάπτυξης ΤΠΕ εθνικού χαρακτήρα (Εθνικό Δημοτολόγιο, Taxis, ηλεκτρονική συνταγογράφηση κ.λπ.)</p>	<p>A1. Αδυναμία λειτουργίας των ευρυζωνικών υποδομών λόγω έλλειψης φορέων διαχείρισής τους.</p> <p>A2. Χαμηλός βαθμός διείσδυσης των ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία και στις υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πολίτη.</p> <p>A3. Έλλειψη ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών στις ορεινές /</p>

	<p>απομακρυσμένες περιοχές.</p> <p>A4. Μικρός αριθμός των επιχειρήσεων που διατηρούν εταιρική ιστοσελίδα.</p> <p>A5. Στο ηλεκτρονικό εμπόριο ελάχιστος αριθμός επιχειρήσεων χρησιμοποιεί σχετικά λογισμικά και ψηφιακά εργαλεία.</p> <p>A6. Στον τομέα της ηλεκτρονικής μάθησης (e-Learning) οι επιχειρήσεις που χρησιμοποίησαν ηλεκτρονικές εφαρμογές για εκπαίδευση και κατάρτιση των υπαλλήλων τους είναι ελάχιστες.</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, προσαρμοσμένη στις νέες απαιτήσεις και συνθήκες των αγορών.</p> <p>E2. Χρήση ΤΠΕ στην ανάδειξη του πλούσιου πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος για την ανάπτυξη του τουρισμού μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για την προώθηση του τουρισμού στην ΠΔΜ.</p> <p>E3. Αξιοποίηση των ΤΠΕ από το σύνολο του προσωπικού των Υπηρεσιών της ΠΔΜ μέσω της κάλυψης των αναγκών των υπηρεσιών σε υποδομές, εξοπλισμό, εργαλεία και αναλώσιμα, την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής (ΕΕΤΤ - Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων) και την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Ν. 3979/2011).</p> <p>E4. Διασύνδεση της ανάπτυξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με την εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία.</p> <p>E5. Χρήση ΤΠΕ στον τομέα της υγείας (μηχανογράφηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονική υποστήριξη, σύσταση κεντρικού ηλεκτρονικού δικτύου για απευθείας σύνδεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών υγείας).</p> <p>E6. Αξιοποίηση εφαρμογών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την εξυπηρέτηση του πολίτη.</p>	<p>K1. Η καθυστέρηση της ενσωμάτωσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της περιφέρειας θα οδηγήσει σε απώλειες αγορών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.</p> <p>K2. Η αδυναμία του χρηματοπιστωτικού συστήματος να ενισχύσει την κάλυψη επενδυτικών σχεδίων σε ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις για όσο διάστημα επιτείνεται η οικονομική κρίση.</p>

3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Εντοπισμός οικονομικών δραστηριοτήτων με υψηλή προστιθέμενη αξία και εξαγωγικό προσανατολισμό (ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, γουνοποιία, τουρισμός κλπ.)
- Δ2. Ιστορική παράδοση στην εμπορική δραστηριότητα, ιδίως στο γειτονικό βαλκανικό χώρο.
- Δ3. Ενεργειακό Κέντρο της χώρας λόγω της ύπαρξης – αξιοποίησης σημαντικών ορυκτών πόρων και πλούσιου υδάτινου δυναμικού.
- Δ4. Ύπαρξη αξιόλογων τουριστικών πόρων, σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων και πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος.
- Δ5. Υλοποίηση δράσεων προστασίας και ανάδειξης ιστορικών πολιτιστικών μνημείων και υποδομών με στόχο την τουριστική ανάπτυξη.

Αδυναμίες

- A1. Πολυπλοκότητα – γραφειοκρατία του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας (ίδρυση επιχειρήσεων, χρηματοδοτικά προγράμματα κλπ.).
- A2. Σημαντική εξάρτηση από συμβατικούς κλάδους (ενέργεια, γούνα).
- A3. Περιορισμένο εύρος κλαδικής εξειδίκευσης (μέταλλο, ξύλο).
- A4. Πολύ μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων.
- A5. Αδυναμία προσδιορισμού και κάλυψης με τις αναγκαίες επιχειρηματικές υποδομές και δομές.
- A6. Έλλειψη επενδύσεων ιδίως σε ΕΤΑΚ και η απουσία διασύνδεσης ΕΤΑΚ με την επιχειρηματική δραστηριότητα.
- A7. Χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
- A8. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας (υπερχρέωση επιχειρήσεων, χαμηλά ποσοστά δημιουργίας νέων επιχειρήσεων).
- A9. Χαμηλή παραγωγικότητα του γεωργικού τομέα.
- A10. Χαμηλός βαθμός αξιοποίησης προϊόντων ΤΠΕ.
- A11. Χαμηλό επίπεδο γνώσης και εκπαίδευσης.
- A12. Μικρή διαφοροποίηση της μεταποίησης και ο περιορισμένος κλαδικός προσανατολισμός.
- A13. Ελλιπείς υγειονομικοί έλεγχοι.
- A14. Χαμηλή διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.
- A15. Προβλήματα στη χωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων -Ανάγκη για εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων.

Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Η ολοκλήρωση των κάθετων αξόνων της Εγνατίας οδού.</p> <p>E2. Η ολοκλήρωση των υποδομών υποδοχής επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης και βελτιστοποίησης των υπηρεσιών για την ίδρυση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων, της δημιουργίας μόνιμης δομής στήριξης της επιχειρηματικότητας σε περιφερειακό επίπεδο, της προώθησης της υλοποίησης ολοκληρωμένων προγραμμάτων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της απασχόλησης.</p> <p>E3. Η ενίσχυση πολιτικών ένταξης στην παραγωγική διαδικασία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (πράσινη οικονομία με έμφαση στην αξιοποίηση των ΑΠΕ, κοινωνική οικονομία, αγροτική οικονομία υψηλής παραγωγικότητας και ποιότητας, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες κ.λπ.) στο πλαίσιο μετάβασης της περιοχής στη «μεταλιγνιτική περίοδο».</p> <p>E4. Η δημιουργία κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις μέσω του Επενδυτικού Νόμου και των δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου σε συνδυασμό με τη δυνατότητα εφαρμογής νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών – εργαλείων (Jeremie, venture – seed capitals, ΣΔΙΤ κ.λπ.).</p> <p>E5. Η διενέργεια εποπτικών ελέγχων για τη σύννομη λειτουργία των επιχειρήσεων.</p> <p>E6. Η ανάπτυξη Συνεργατικών Σχηματισμών (clusters) (Τεχνολογικών/ Επιχειρηματικών).</p> <p>E7. Η δημιουργία δομής πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Η παραχώρηση εκτάσεων για την ανάπτυξη αγροτικών οικονομικών δραστηριοτήτων.</p> <p>E8. Η αξιοποίηση των περιοχών φυσικού κάλλους και πολιτιστικής</p>	<p>K1. Συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας.</p> <p>K2. Εντεινόμενος ανταγωνισμός λόγω της σταδιακής άρσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο και αλλαγές στο παραγωγικό περιβάλλον του πρωτογενούς τομέα λόγω της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.</p> <p>K3. Ανταγωνισμός από τα πλησιέστερα μεγάλα αστικά κέντρα (Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα) για το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας.</p> <p>K4. Διαφαινόμενη αύξηση ανταγωνισμού στον τουρισμό από τις γειτονικές περιοχές της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Αδριατικής και τις βαλκανικές χώρες, μέσω της ευρύτερης προβολής τους</p> <p>K5. Η αδυναμία του τραπεζικού τομέα να χρηματοδοτήσει παραγωγικές επενδύσεις και η έλλειψη επαρκούς ρευστότητας στην αγορά</p> <p>K6. Οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές που μπορεί να οδηγήσουν σε φυγή επιχειρήσεων σε γειτονικές χώρες με ευνοϊκότερα καθεστάτα φορολόγησης</p> <p>K7. Οι συνεχείς αλλαγές στο καθεστώς φορολόγησης επιχειρήσεων και ακινήτων</p> <p>K8. Η συνέχιση της πολυνομίας και γραφειοκρατίας για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων</p>

<p>κληρονομιάς για ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων και τη δημιουργία τουριστικού προϊόντος ποιότητας με βάση το φυσικό περιβάλλον, την τοπική παραγωγή και τον πολιτισμό.</p> <p>E9. Η διασυννοριακή - στρατηγική θέση για Ευρωπαϊκή διείσδυση των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών.</p> <p>E10. Η ενίσχυση του εισοδήματος των κατοίκων με αιχμή την πολυαπασχόληση.</p>	
<p>4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς</p>	
<p>Δυνατά Σημεία</p>	<p>Αδυναμίες</p>
<p>Δ1. Ύπαρξη σημαντικών ενεργειακών πόρων καλύπτοντας τα κύρια αποθέματα εγχώριων στερεών καυσίμων. Η υφιστάμενη ενεργειακή υποδομή στον τομέα της εξόρυξης λιγνίτη και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας παρέχει φθηνή ενέργεια στο σύστημα.</p> <p>Δ2. Διασυννοριακός κόμβος των ενεργειακών δικτύων.</p> <p>Δ3. Εγκατεστημένη τεχνογνωσία από την ΔΕΗ ΑΕ και μελετητικές – κατασκευαστικές επιχειρήσεις.</p> <p>Δ4. Εγκατεστημένη γνώση στα ανώτατα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της περιοχής καθώς και στα επιστημονικά επιμελητήρια σε ζητήματα εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Ύπαρξη εξειδικευμένων τμημάτων στο Πανεπιστήμιο, στο ΤΕΙ, ενεργή παρουσία του ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ και του Κέντρου Περιβάλλοντος.</p> <p>Δ5. Υφιστάμενα δίκτυα τηλεθέρμανσης σε πόλεις που γειτνιάζουν με ΑΗΣ.</p> <p>Δ6. Αυξημένη περιβαλλοντική συνείδηση (Όλοι οι ΑΗΣ της ΔΕΗ ΑΕ διαθέτουν ISO14001 περιβαλλοντικής διαχείρισης, δίκτυα περιβαλλοντικής πληροφορίας, συμμετοχή πόλεων στο Σύμφωνο των Δημάρχων).</p>	<p>A1. Σημαντική επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από αέριους ρύπους εξαιτίας της δραστηριότητας της εξόρυξης λιγνίτη και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.</p> <p>A2. Μονομέρεια του βιομηχανικού / βιοτεχνικού τομέα με έμφαση πρωτίστως στην ενέργεια και συγκεκριμένες δραστηριότητες (γούνα).</p> <p>A3. Μη διαθεσιμότητα φυσικού αερίου και μη διαθέσιμη ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδίου για τη διανομή φυσικού αερίου από τους αγωγούς που θα διέλθουν από την ΠΔΜ.</p>

Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Ενδυνάμωση του ενεργειακού χαρακτήρα της Περιφέρειας με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου Περιφερειακού Ενεργειακού Σχεδιασμού και την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων καύσης για την παραγωγή – συμπαραγωγή ενέργειας (υπάρχοντες ΑΗΣ, κατασκευή 5ης Μονάδας Πτολεμαΐδας και 2ης Μονάδας Μελίτης)</p> <p>E2. Ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων γύρω από την ενέργεια με έμφαση στις ΑΠΕ και με τη συνεργασία ΔΕΗ - ερευνητικών και ακαδημαϊκών δομών.</p> <p>E3. Προώθηση της καθαρής παραγωγής ενέργειας και ιδιαίτερα της αξιοποίησης των ΑΠΕ, της έλευσης του φυσικού αερίου (αγωγός TAP) και της χρήσης τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα.</p> <p>E4. Προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, στις κατοικίες και στις επιχειρήσεις.</p> <p>E5. Προώθηση δράσεων πράσινης επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο.</p> <p>E6. Έρευνα και προώθηση τεχνολογιών αντιρρύπανσης και εξοικονόμησης ενέργειας.</p> <p>E7. Ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων εξοικονόμησης ενέργειας (ΧΑΤ) με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.</p>	<p>K1. Περικοπή των επενδυτικών προγραμμάτων της ΔΕΗ που δυσχεραίνουν την υλοποίηση - ολοκλήρωση δράσεων αναφορικά με την εκπομπή χαμηλών ρύπων.</p> <p>K2. Συνεχής επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από αέριους ρύπους εξαιτίας της δραστηριότητας της εξόρυξης λιγνίτη και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.</p> <p>K3. Επιβάρυνση της υγείας των πολιτών εξαιτίας των υψηλών συγκεντρώσεων αιωρούμενων σωματιδίων εμφανίζοντας χρόνια προβλήματα.</p> <p>K4. Πιθανές ιδιωτικοποιήσεις δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας χωρίς επαρκή πρόβλεψη για την απομείωση των ρυπογόνων δραστηριοτήτων που θα υποβαθμίσουν περαιτέρω το περιβάλλον.</p>
5. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Ύπαρξη πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος ικανού για προστασία και στη διατήρηση του κλίματος.</p>	<p>A1. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες με δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον (έδαφος, αέρας και νερά).</p>

	A2. Έλλειψη συνολικού σχεδίου πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
E1. Σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός συνολικού σχεδίου πρόληψης και αντιμετώπισης των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων στο πλαίσιο της Στρατηγικής «ΕΥΡΩΠΗ 2020». E2. Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας (διευθέτηση ρεμάτων, αντιμετώπιση κατολισθήσεων, διαμορφώσεις περιοχών, κ.α.) E3. Εφαρμογή μέτρων δασοπροστασίας. E4. Μετριασμός των κλιματικών αλλαγών με περιορισμό της αέριας ρύπανσης (αναβάθμιση, επέκταση και βελτιστοποίηση του περιφερειακού δικτύου μέτρησης αέριας ρύπανσης). E5. Ενίσχυση των επενδύσεων (δημόσιων και ιδιωτικών) για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. E6. Δασώσεις – αποκαταστάσεις δασοκομικού δυναμικού	K1. Αύξηση των δυσμενών επιπτώσεων, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον και στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα της περιφέρειας (αύξηση θερμοκρασίας, ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, πυρκαγιές, υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα, του εδάφους και των νερών). K2. Κίνδυνοι για το δομημένο περιβάλλον, κυρίως, λόγω αύξησης των θερμοκρασιών.
6. Προστασία του Περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Φυσικό περιβάλλον πλούσιο σε χλωρίδα και πανίδα και μεγάλο δυναμικό επιφανειακών υδάτων. Δ2. Προστατευόμενες και φυσικού κάλλους περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000. Δ3. Αντικατάσταση, επέκταση και κατασκευή νέων δικτύων και λοιπών υποδομών ύδρευσης	A1. Ατμοσφαιρική ρύπανση λόγω της λειτουργίας των ΑΗΣ και των ορυχείων λιγνίτη και της συνέχισης της λειτουργίας τους που υπαγορεύεται από τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας αλλά και την εξάρτηση της τοπικής κοινωνίας. A2. Μη λειτουργία και χρηματοδότηση των φορέων διαχείρισης. A3. Μη ολοκλήρωση των ειδικών διαχειριστικών μελετών. A4. Ρύπανση υγροτόπων και υδροφόρου ορίζοντα από γεωργικές

<p>Δ4. Παρεμβάσεις διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.</p> <p>Δ5. Χρηματοδότηση επέκτασης των δικτύων στον τομέα των τηλεθερμάνσεων.</p> <p>Δ6. Ολοκλήρωση των υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) της ΠΔΜ.</p> <p>Δ7. Χρηματοδότηση σημαντικών παρεμβάσεων, δράσεις βιοκλιματικού σχεδιασμού σε δημόσια κτίρια, όπως επίσης και δράσεις διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.</p> <p>Δ8. Υλοποίηση δράσεων αστικής / αγροτικής αναγέννησης σχετικά με την αισθητική αναβάθμιση των αστικών – ημιαστικών κέντρων, τις μεταφορικές και κοινωνικές υποδομές, τη διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (έχει συσταθεί και ήδη αξιολογεί ενδιαφέρουσες προτάσεις αστικής ανάπτυξης, το Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA).</p> <p>Δ9. Λειτουργία τμημάτων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.</p>	<p>δραστηριότητες και βιομηχανικά απόβλητα εγκαταστάσεων.</p> <p>A5. Μερικώς ελεγχόμενη διάθεση αδρανών αποβλήτων, και σε ορισμένες περιπτώσεις και επικίνδυνων.</p> <p>A6. Ύπαρξη μη αποκατεστημένων λατομικών περιοχών & εκτεταμένων εκσκαφών σε μεταλλευτικές περιοχές.</p> <p>A7. Έλλειψη προσωπικού & εξοπλισμού των αρμοδίων υπηρεσιών για την παρακολούθηση των έργων / δράσεων με σκοπό την τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.</p> <p>A8. Μη ολοκλήρωση έργων διαχείρισης υδάτινων πόρων.</p> <p>A9. Μη κάλυψη του συνόλου των αναγκών για ύδρευση αποχέτευση του συνόλου των οικισμών.</p>
<p>Ευκαιρίες</p>	<p>Κίνδυνοι (Απειλές)</p>
<p>E1. Ολοκλήρωση σχεδίων διαχείρισης υδάτινων πόρων και λεκανών απορροής υδάτων του διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας.</p> <p>E2. Ανάπτυξη και διαχείριση περιφερειακού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης με την αξιοποίηση των εφαρμογών των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (συστήματα τηλε-ελέγχου & τηλεχειρισμού, ανάπτυξη αυτοματοποιημένου δικτύου μέτρησης της ποιότητας εδαφών και υδάτων καθώς και ορεινών δασικών συμπλεγμάτων) σε συναρμογή με την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας (ειδικά στις προστατευόμενες περιοχές) και υλοποίηση των απαραίτητων έργων υποδομών.</p>	<p>K1. Η περαιτέρω επιδείνωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.</p> <p>K2. Η περαιτέρω εξάντληση των υπόγειων υδροφορέων.</p> <p>K3. Η περαιτέρω υποβάθμιση εδαφών και η αλλοίωση του ανάγλυφου στα εδάφη της Περιφέρειας.</p> <p>K4. Η συνέχιση της ανορθολογικής χρήσης λιπασμάτων.</p> <p>K5. Η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθροϋλοτομίας & λαθροθηρίας στις ορεινές περιοχές.</p>

E3. Υποστήριξη παρεμβάσεων αποκατάστασης και αξιοποίησης του περιβάλλοντος χώρου, αστικού και μη, πρώην βιομηχανικών περιοχών (π.χ. ΑΕΒΑΛ, ΜΑΒΕ), παράλληλα με την ενθάρρυνση και υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμμάτων μετεγκαταστάσεων οικισμών που πλήττονται από την εξορυκτική δραστηριότητα (JESSICA, Δράσεις Χωρικής Συνοχής).

E4. Χρηματοδότηση της σύνταξης διαχειριστικών μελετών για τις προστατευόμενες περιοχές.

E5. Ελεγχόμενη κατανάλωση νερού στις γεωργικές δραστηριότητες.

E6. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης εφαρμογής του Περιφερειακού Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων με παράλληλη υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών επεξεργασίας, αξιοποίησης και επανάχρησης (ανακύκλωση) στερεών αποβλήτων.

E7. Χρηματοδότηση και υλοποίηση επενδύσεων στους τομείς της επεξεργασίας λυμάτων και επεξεργασίας / αξιοποίησης κτηνοτροφικών αποβλήτων.

E8. Αντικατάσταση παλαιών μονάδων της ΔΕΗ με νέες / χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την εξόρυξη λιγνίτη από τα ορυχεία - τήρηση περιβαλλοντικών όρων.

E9. Ολοκληρωμένη διαχείριση για τη μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης.

E10. Προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

E11. Ενισχυμένη τάση προώθησης δράσεων αστικής ανάπτυξης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

7.Πρώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Λειτουργία της Εγνατίας Οδού - Εύκολη πρόσβαση στη Δυτική Μακεδονία.</p> <p>Δ2. Λειτουργία αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ.</p> <p>Δ3. Στρατηγική θέση ως προς τους οδικούς - αναπτυξιακούς άξονες και τα διευρωπαϊκά δίκτυα (Εγνατία Οδός).</p> <p>Δ4. Ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση στα Νοτιοδυτικά Βαλκάνια.</p>	<p>A1. Η ελλιπής οδική διασύνδεση με την Κεντρική και τη Νότια Ελλάδα.</p> <p>A2. Η παύση της σιδηροδρομικής διασύνδεσης με την υπόλοιπη Ελλάδα.</p> <p>A3. Η ελλιπής αεροπορική διασύνδεση με την υπόλοιπη Ελλάδα.</p> <p>A4. Η μέτριας ποιότητας οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών.</p> <p>A5. Η έλλειψη διακομιστικών κέντρων και εμπορευματικών σταθμών για συνδυασμένες μεταφορές.</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Κατασκευή του κάθετου άξονα Νίκη – Φλώρινα –Πτολεμαΐδα –Κοζάνη – Λάρισα και της Ιονίου Οδού.</p> <p>E2. Κατασκευή νέων συνδέσεων βελτίωσης της οδικής προσπελασιμότητας κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος (τουριστικές περιοχές, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κ.α.) και δράσεων ποιοτικής αναβάθμισης του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου.</p> <p>E3. Επανεξέταση του ρόλου των δυο αεροδρομίων στο πλαίσιο της συνολικής οργάνωσης των αερομεταφορών σε εθνικό επίπεδο, υπό το πρίσμα των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιοχής σε κρίσιμους τομείς (τουρισμός, πόλοι ανάπτυξης) και των αναδιατάξεων που έχει προκαλέσει η κατασκευή της Εγνατίας Οδού σε σχέση με τις χρονοαποστάσεις από και προς το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης.</p> <p>E4. Η επέκταση και αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου της Περιφέρειας για την ανάπτυξη κύρια συνδυασμένων ή πολύτροπων μεταφορών και τη βελτίωση της προσπελασιμότητάς της, σύμφωνα και με</p>	<p>K1. Περιορισμένοι χρηματοδοτικοί πόροι για υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές μεταφορών στη νέα προγραμματική περίοδο με εστίαση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, πολύτροπες μεταφορές.</p> <p>K2. Αδυναμία ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον.</p>

τον ευρύτερο εθνικό σχεδιασμό.	
8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στους τομείς της ενέργειας και της γουνοποιίας.</p> <p>Δ2. Υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης (ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ).</p> <p>Δ3. Ισχυρή εξειδίκευση στον ενεργειακό τομέα καθώς επίσης και σε άλλους τομείς (διαχείριση απορριμμάτων, τηλεθέρμανση, γουνοποιία κ.α.).</p> <p>Δ4. Δημιουργία νέων επιχειρήσεων εκτροφής γουνοφόρων ζώων.</p> <p>Δ5. Κίνητρα χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων και ενίσχυσης των θέσεων εργασίας από το ΕΣΠΑ.</p>	<p>A1. Το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης στη χώρα και δείκτες ανεργίας εξαιρετικά υψηλοί με συνεχώς αυξητικές τάσεις.</p> <p>A2. Το υψηλότερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, ανεργίας των γυναικών και των νέων στη χώρα.</p> <p>A3. Εμφάνιση τοπικών θυλάκων ανεργίας λόγω της αποβιομηχάνισης είτε λόγω των νέων ρυθμίσεων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής που οδηγούν τους αγρότες σε εγκατάλειψη της παραγωγής και οδηγούν σε σημαντικές ενδοπεριφερειακές ανισότητες και σε συνέχιση φαινομένων αστικοποίησης.</p> <p>A4. Χαμηλή ιδιωτική επιχειρηματική δραστηριότητα με αποτέλεσμα την αδυναμία απορρόφησης του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού.</p> <p>A5. Απουσία περιφερειακού μηχανισμού αγοράς εργασίας.</p> <p>A6. Χαμηλή διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.</p> <p>A7. Χαμηλή εκπαίδευση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού με εξαίρεση στους τομείς της ενέργειας και της γούνας.</p> <p>A8. Χαμηλή γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού.</p> <p>A9. Μακροχρόνια συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα.</p> <p>A10. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας (υπερχρέωση επιχειρήσεων, χαμηλά ποσοστά δημιουργίας νέων επιχειρήσεων).</p> <p>A11. Ολιγοκλαδική διάσταση της οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης.</p> <p>A12. Αποθάρρυνση προσέλκυσης ξένων επενδύσεων λόγω γραφειοκρατίας</p> <p>A13. Χαμηλή χρηματοδότηση από το ΕΚΤ λόγω της ένταξης της ΠΔΜ στο Στόχο</p>

Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Λειτουργία Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης στελεχών της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.</p> <p>E2. Εφαρμογή πολιτικών για στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης και της ενίσχυσης της απασχόλησης.</p> <p>E3. Προώθηση ίσων ευκαιριών στην απασχόληση.</p> <p>E4. Ανάπτυξη βιώσιμων δραστηριοτήτων στον πρωτογενή και τριτογενή τομέα.</p> <p>E5. Δημιουργία διαπεριφερειακών δικτύων ανάπτυξης του τουρισμού.</p> <p>E6. Αναβάθμιση και αξιοποίηση του αποθέματος του εργατικού δυναμικού, που μέσω της βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων του, μπορεί να συμβάλει στην επιτάχυνση της οικονομικής ανόδου και τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών διαδικασιών.</p> <p>E7. Ανάπτυξη και αξιοποίηση των ΤΠΕ που μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην υιοθέτηση των ευέλικτων μορφών εργασίας, καθώς και στη λειτουργία και αξιοποίηση των συστημάτων για τη σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας</p> <p>E8. Πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων.</p> <p>E9. Ολοκληρωμένη προσέγγιση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στο τοπικό επίπεδο με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής.</p> <p>E10. Προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τις νέες δεξιότητες.</p> <p>E11. Δημιουργία κοινωνικών δομών και δομών υποστήριξης, ώστε το περιβάλλον που θα δημιουργηθεί να δημιουργεί διεξόδους στην</p>	<p>K1. Συνέχιση του δυσμενούς οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα την μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της απασχόλησης.</p> <p>K2. Περαιτέρω άνοδος του δείκτη ανεργίας λόγω περαιτέρω απωλειών θέσεων εργασίας στο δημόσιο τομέα, στον ιδιωτικό τομέα, στις ΔΕΚΟ και στις τράπεζες.</p> <p>K3. Μετανάστευση του υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού στο εσωτερικό και εξωτερικό.</p>

<p>απασχόληση στις ομάδες που αποτελούν το σκληρό πυρήνα της ανεργίας (γυναίκες, ειδικές ομάδες κ.ά.)</p> <p>E12. Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και των δημιουργούμενων υποδομών για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων – Ανάγκη για διεύρυνση της μάθησης και για εντατική δια βίου μάθηση σε νέους τομείς εκτός της ενέργειας, γούνας, αγροτικού τομέα</p> <p>E13. Αξιοποίηση της εμπειρίας του γηραιότερου πληθυσμού με ειδικές δεξιότητες (γουνεργάτες, καλλιεργητές κρόκου κλπ.) που είναι ανενεργός (ενεργός γήρανση) για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και Mentoring νέων επιχειρήσεων και επιχειρηματιών</p>	
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και φροντίδας «εξαρτημένων προσώπων» (Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» - Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013).</p> <p>Δ2. Ενίσχυση των υποδομών πρόνοιας στη Δυτική Μακεδονία μέσω του ΕΣΠΑ.</p> <p>Δ3. Βελτίωση δομών στήριξης ΑΜΕΑ.</p> <p>Δ4. Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων κυρίως στα αστικά κέντρα.</p> <p>Δ5. Μη ύπαρξη σημαντικών θυλάκων ρομά και άλλων ειδικών ομάδων στο χωρικό επίπεδο</p>	<p>A1. Η ελλιπής παροχή ολοκληρωμένων νοσοκομειακών υπηρεσιών περιφερειακού χαρακτήρα.</p> <p>A2. Η ανεπαρκής παρακολούθηση της δημόσιας υγείας και του ελέγχου των επιπτώσεων από την εξορυκτική δραστηριότητα.</p> <p>A3. Οι σημαντικές ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνικό εξοπλισμό.</p> <p>A4. Ο περιορισμός των χρηματοδοτικών διαθεσίμων.</p> <p>A5. Η διαμόρφωση διαρκώς εντεινόμενων συνθηκών κοινωνικού αποκλεισμού σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (π.χ. άνεργοι).</p> <p>A6. Το χαμηλό σχετικά επίπεδο κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.</p> <p>A7. Η υψηλή, συνολική και μακροχρόνια ανεργία.</p> <p>A8. Τα προβλήματα στη χρηματοδότηση της λειτουργίας των προνοιακών</p>

	<p>υποδομών και δομών. Α9. Η απουσία αποτελεσματικού περιφερειακού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και πρόνοιας</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>Ε1. Η θεσμοθέτηση και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων. Ε2. Η ανάπτυξη, λειτουργία και δικτύωση υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και ένταξης ειδικών ομάδων. Ε3. Η προώθηση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών σε διασυνοριακό επίπεδο, καθώς και η προώθηση της κοινωνικής ένταξης σε διασυνοριακό επίπεδο. Ε4. Η ενίσχυση των δομών και υπηρεσιών των αστικών κέντρων και των περιοχών της υπαίθρου, αναφορικά με τις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις υγείας και πρόνοιας. Ε5. Η βελτιστοποίηση των συνθηκών δημόσιας υγείας και ενίσχυση της παρακολούθησης και του ελέγχου της επιβάρυνσης που προκαλεί η εξορμητική δραστηριότητα της ΔΕΗ. Ε6. Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας σε περιφερειακό επίπεδο με αντιμετώπιση των σημαντικών ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό και της δυσλειτουργίας κρίσιμων νοσοκομειακών κλινικών, παράλληλα με την αξιοποίηση των ΤΠΕ (μηχανογράφηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονική υποστήριξη, σύσταση κεντρικού ηλεκτρονικού δικτύου για απευθείας σύνδεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών υγείας).</p>	<p>Κ1. Διατήρηση του υψηλού ποσοστού ανεργίας λόγω της οικονομικής κρίσης και έλλειψη εισοδήματος διαβίωσης για μεγαλύτερο αριθμό οικογενειών της περιφέρειας. Κ2. Η συνέχιση της λειτουργίας αναποτελεσματικών δομών και δικτύων κοινωνικής φροντίδας. Κ3. Χαμηλή ανταπόκριση σε σχέση με τις δράσεις κοινωνικής προσφοράς και εθελοντισμού. Κ4. Η επιβάρυνση της δημόσιας υγείας του πληθυσμού από περιβαλλοντικούς παράγοντες. Κ5. Δυσλειτουργία των υφιστάμενων υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας λόγω ελλείψεων σε προσωπικό και μέσα. Κ6. Η επιβάρυνση του συστήματος δημόσιας υγείας λόγω της οικονομικής κρίσης και της στροφής των πολιτών όλο και περισσότερο προς το δημόσιο σύστημα υγείας. Κ7. Η μη ολοκλήρωση του Προγράμματος ψυχικής υγείας. Κ8. Η μη μετάβαση από τις δομές κλειστής φροντίδας στις δομές ανοικτής φροντίδας.</p>

10.Επένδυση στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Επάρκεια υποδομών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δ2. Λειτουργία του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.</p>	<p>A1. Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των υποδομών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. A2. Έλλιπης χρηματοδότηση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων. A3. Απουσία περιφερειακού συστήματος διαπίστωσης αναγκών δια βίου μάθησης του ενεργού πληθυσμού.</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Η ολοκλήρωση των υποδομών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και η επαρκής χρηματοδότηση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων. E2. Οι διαπιστωμένες ανάγκες για την Περιφέρεια και η δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού για τις δράσεις της δια βίου μάθησης E3. Η διασύνδεση της εκπαίδευσης & δια βίου μάθησης με τον παραγωγικό ιστό της περιφέρειας. E4. Διασύνδεση της ανάπτυξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με την εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία. E5. Ανάπτυξη διαπεριφερειακών και διακρατικών συνεργασιών με εκπαιδευτικά αντικείμενα. E6. Ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων γύρω από την ενέργεια με έμφαση στις ΑΠΕ και με τη συνεργασία ΔΕΗ - ερευνητικών και ακαδημαϊκών δομών.</p>	<p>K1. Εγκατάλειψη του σχολείου. K2. Έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων και εξειδίκευσης ανωτέρου επιπέδου εντός του δυναμικού της περιφέρειας.</p>

11.Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής Δημόσιας Διοίκησης	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Βελτιωμένη λειτουργία της περιφερειακής αυτοδιοίκησης. Δ2. Θεσμική ενίσχυση του προγραμματισμού και των εργαλείων στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης</p>	<p>A1. Μη ορθολογική κατανομή του στελεχιακού δυναμικού των υπηρεσιών. A2. Μη επαρκής αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων διαφόρων τομέων (επιχειρηματικότητα, ενέργεια, περιβάλλον κ.λπ.) σε περιφερειακό επίπεδο. A3. Έλλειψη πληροφοριακών συστημάτων διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, εύχρηστων για το προσωπικό & χρήσιμων για πολίτες και επιχειρήσεις. A4. Δυσκολίες ανταπόκρισης των φορέων στις απαιτήσεις υλοποίησης των προγραμμάτων. A5. Ο μη καθορισμός προτεραιοτήτων και αξιολόγησης προτάσεων. A6. Η έλλειψη χώρων αρχειοθέτησης. A7. Η μη εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Ν. 3979/2011). A8. Η μη αξιοποίηση του συνόλου των κτιριακών εγκαταστάσεων της ΠΔΜ. A9. Δυσχέρειες στη χρηματοδότηση μελετών ωρίμανσης συγχρηματοδοτούμενων έργων. A10.Περικοπές στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων. A11. Μη ολοκλήρωση της διοικητικής μεταρρύθμισης στο πλαίσιο του Καλλικράτη. A12. Μη αξιοποίηση των πόρων του ΕΠ "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013" για την αναδιοργάνωση των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. A13. Οι μειώσεις προσωπικού.</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Εφαρμογή πολιτικών ενίσχυσης της διακρατικής / διαπεριφερειακής</p>	<p>K1. Κίνδυνος περιορισμένης επίτευξης των στόχων της διοικητικής</p>

συνεργασίας (υγεία, ενέργεια, πολιτισμός, εμπόριο, υπηρεσίες κ.λπ.).

E2. Ολοκλήρωση των διαδικασιών προώθησης της διοικητικής μεταρρύθμισης «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στην τοπική αυτοδιοίκηση και αξιοποίηση του ΕΠ "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2014-2020".

E3. Η απλούστευση και ο ανασχεδιασμός των οργανωτικών και λειτουργικών διαδικασιών και η ελαχιστοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών

E4. Η σύνδεση των αρμοδιοτήτων με τις θέσεις εργασίας.

E5. Η εισαγωγή νέων σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και αυτο-αξιολόγησης.

E6. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων εγχειριδίων διαδικασιών στο πλαίσιο της Διαχειριστικής Επάρκειας.

E7. Η συνέργεια του προγραμματικού σχεδιασμού της Περιφέρειας με τον αντίστοιχο προγραμματισμό των Δήμων.

E8. Η δημιουργία ολοκληρωμένου προγραμματισμού κατάρτισης και επιμόρφωσης στελεχών.

E9. Η ορθολογική και ισόρροπη κατανομή του προσωπικού με βάση τα προσόντα, τις γνώσεις και τις δεξιότητες.

E10. Η σύνδεση της αξιολόγησης του προσωπικού με την επίτευξη αντικειμενικών και μετρήσιμων στόχων.

E11. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής.

E12. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για την υποστήριξη του προσωπικού και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

E13. Η αναβάθμιση του υπάρχοντος υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

E14. Η ολοκληρωμένη λειτουργία διπλογραφικού συστήματος σε όλους τους ΟΤΑ της περιφέρειας.

μεταρρύθμισης εξαιτίας της δραστηκής μείωσης των χρηματοδοτήσεων προς την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση

K2. Μισθολογική υποβάθμιση του στελεχιακού δυναμικού και κατάργηση θέσεων εργασίας

K3. Η αποσπασματική και οριζόντια κατάργηση θέσεων εργασίας στους ΟΤΑ Α και Β βαθμού και στις επιχειρήσεις και δομές της περιφέρειας.

K4. Η συνέχιση της επικάλυψης αρμοδιοτήτων μεταξύ διαφόρων επιπέδων της αυτοδιοίκησης και δημόσιας διοίκησης.

K5. Η συνέχιση της μη μεταφοράς ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στο Περιφερειακό επίπεδο από την Κεντρική Διοίκηση.

K6. Η μη κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφέρειας με προσωπικό, σε σχέση και με τον περιορισμό των προσλήψεων.

K7. Η συνέχιση της μη εξασφάλισης επαρκών κονδυλίων για την ωρίμανση των έργων του ΠΕΠ και των Τομεακών Προγραμμάτων.

12. Προώθηση της Αγροτικής Ανάπτυξης και ενίσχυση της συμβολής της στην περιφερειακή οικονομία ⁵⁰	
Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
<p>Δ1. Ικανοποιητικό μέγεθος αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Δ2. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ. Δ3. Μοναδικότητα στην εκτροφή γουνοφόρων ζώων. Δ4. Διαφαινόμενη ανάπτυξη της μελισσοκομίας ως συμπληρωματικής αλλά, κατά περίπτωση, και κύριας πηγής εισοδήματος. Δ5. Τάση διαμόρφωσης παραγωγικής βάσης προσανατολισμένης στα ποιοτικά – βιολειτουργικά προϊόντα. Δ6. Αυξητική τάση στην καλλιέργεια αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών. Δ7. Σημαντική παραγωγή οσπριοειδών καθώς και προϊόντων με θετικό εμπορικό ισοζύγιο (κρασιά, φρούτα). Δ8. Ύπαρξη εκτεταμένων βοσκοτόπων για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Δ9. Ύπαρξη σημαντικών δασικών συμπλεγμάτων. Δ10. Πλούσιο επιφανειακό υδάτινο δυναμικό. Δ11. Ύπαρξη των προγραμμάτων Leader και ΟΠΑΑΧ. Δ12. Σχέδιο για το «Καλάθι Αγροτικών προϊόντων».</p>	<p>A1. Υψηλή εξάρτηση φυτικής παραγωγής από επιδοτούμενες καλλιέργειες. A2. Μη επαρκής ανάπτυξη της κτηνοτροφικής δραστηριότητας. A3. Μη επαρκής αριθμός μονάδων μεταποίησης – τυποποίησης - εμπορίας αγροτικών προϊόντων. A4. Περιορισμένος βαθμός αντικατάστασης γεωργών (νέοι γεωργοί) και δυσμενής ηλικιακή διάρθρωση. A5. Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του αγροτικού πληθυσμού. A6. Υψηλό κόστος παραγωγής αγροτικών προϊόντων. A7. Εξαιρετικά χαμηλός βαθμός διείσδυσης – χρήσης, νέων τεχνολογιών. A8. Ελλιπής συνεταιριστική δράση. A9. Μη επαρκής αξιοποίηση του δασικού πλούτου για παραγωγικές δραστηριότητες. A10. Μη χρηματοδότηση του Καλαθιού Αγροτικών Προϊόντων από το ΠΑΑ και μη πρόβλεψη για τη χρηματοδότηση του από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.</p>
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
<p>E1. Διαμόρφωση ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου (νέα Κ.Α.Π.) για την παραγωγή – βιολογικών – ποιοτικών προϊόντων με αποδέσμευση από τις επιδοτήσεις και αλλαγή καλλιεργητικού προτύπου</p>	<p>K1. Σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη έξοδο από το επάγγελμα του γεωργού K2. Μη χρηματοδότηση του Καλαθιού Αγροτικών Προϊόντων</p>

⁵⁰ Κατά την πρώτη περίοδο σχεδιασμού του ΠΕΠ, κατ' εφαρμογή της πρώτης εγκυκλίου, κρίθηκε αναγκαία η εισαγωγή ενός επιπλέον Θεματικού Στόχου, λόγω της ιδιαιτερότητας και της σημασίας του Πρωτογενούς τομέα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

E2. Ανάπτυξη Συνεργατικών Σχηματισμών (clusters) (Τεχνολογικών / Επιχειρηματικών)

E3. Τάση επιστροφής ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο και απασχόλησης στον αγροτικό τομέα λόγω της οικονομικής κρίσης

E4. Δημιουργία δομής πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Λειτουργία μηχανισμού για έρευνα αγοράς, παρατηρητήριο τιμών και ζήτησης αγροτικών προϊόντων. Παραχώρηση εκτάσεων για την ανάπτυξη αγροτικών οικονομικών δραστηριοτήτων

E5. Χαμηλή αυτάρκεια της εγχώριας αγοράς σε δημητριακά και θετικές προοπτικές ζήτησης σε διεθνές επίπεδο

E6. Βιώσιμη αξιοποίηση του πλούσιου φυσικού αποθέματος

E7. Ανάπτυξη νέων προϊόντων (πολυδύναμες καλλιέργειες, ενεργειακά φυτά, σαλιγκάρια κ.λπ.)

E8. Δημιουργία εργαστηρίων εδαφολογικών αναλύσεων και αναλύσεων των αγροτικών προϊόντων και Ινστιτούτων για τα προϊόντα της Περιφέρειας (π.χ. Αμπέλου και οίνου, αρωματικά φυτά, γουνοφόρα).

E9. Κατάρτιση μητρώου παραγωγών και αντίστοιχων προϊόντων και προβολή τους σε τοπικά ΜΜΕ. Δημιουργία στεγασμένης αγοράς τοπικών προϊόντων. Αγροδιατροφική σύμπραξη-στήριξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού.

K3. Περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων

K4. Αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω της ανόδου της τιμής του πετρελαίου και του υψηλού κόστους χρήματος

K5. Είσοδος στις διεθνείς αγορές χωρών χαμηλού κόστους

K6. Διεθνείς αγορές τροφίμων εξαιρετικά ευαίσθητες σε διατροφικές κρίσεις που επηρεάζουν τη ζήτηση των εγχώρια παραγόμενων ελληνικών προϊόντων.